

د افغانستان جمهوریت
د عدلیې وزارت

قانون احزاب سیاسي

رسمی جریده

شماره بیستم ۲۹ جدی ۱۳۶۹
نمیر مسلسل - ۷۳۳

فرمان رئیس جمهور جمهوری افغانستان

شماره ۷۸۳

تاریخ ۱۳۶۹/۵/۲۵

توشیح فرمان تقنینی شورای وزیران ج.ا، در باره قانون احزاب سیاسی

متکی بحکم فقره دوم ماده هفتاد و پنجم و ماده یکصد و چهارم قانون اساسی جمهوری افغانستان، فرمان تقنینی شماره (۴۴) مورخ ۱۳۶۹/۴/۲۵ شورای وزیران ج.ا را در مورد قانون احزاب سیاسی توشیح میدارم.

شورای وزیران ج.ا، موظف است که فرمان تقنینی شماره فوق را همراه با قانون متذکره در اولین اجلاس شورای ملی جهت منظوری ارائه نمایند.

این فرمان همراه با فرمان تقنینی شماره فوق شورای وزیران و قانون متذکره جهت نشر در جریده رسمی بوزارت عدلیه جمهوری افغانستان گسیل گردد.

نجیب الله

رئیس جمهور افغانستان

فرمان تقنینی شورای وزیران جمهوری افغانستان

شماره ۴۴

تاریخ ۱۳۶۹/۴/۲۵

در مورد قانون احزاب سیاسی

۱- به تاسی از حکم ماده (۱۰۴) قانون اساسی جمهوری افغانستان قانون احزاب سیاسی وضع میگردد.

۲- این فرمان بر طبق حکم ماده (۱۰۴) قانون اساسی بمقام ریاست جمهور ارائه گردد.

فضل الحق خالقیار

صدراعظم

قانون احزاب سیاسی

فصل اول

احکام عمومی

ماده اول:

این قانون بتاسی از حکم ماده پنجم قانون اساسی ج.ا، بمنظور تاسیس نحوه فعالیت، حقوق و وجایب احزاب سیاسی در جمهوری افغانستان وضع گردیده است.

ماده دوم:

اساس سیستم سیاسی جمهوری افغانستان مبتنی بر تعدد احزاب سیاسی میباشد.

ماده سوم:

احزاب سیاسی در جمهوری افغانستان طبق احکام این قانون تشکیل شده میتوانند مشروط بر اینکه مرامنامه، اساسنامه و فعالیت آنها مغایر احکام قانون اساسی و قوانین کشور نباشد.

ماده چهارم:

تشکیلات و منابع مالی حزب سیاسی غیر علنی نمیتواند.

ماده پنجم:

(۱) شمولیت در احزاب سیاسی داوطلبانه میباشد.

(۲) اتباع جمهوری افغانستان که سن هجده سال را تکمیل نموده باشند حق دارند طبق احکام این قانون عضویت احزاب سیاسی را حاصل نمایند.

(۳) قاضی و خرنوال نمیتوانند در مدت تصدی وظیفه عضویت حزب سیاسی را داشته باشند.

ماده ششم:

شخص نمیتواند همزمان عضویت بیش از یک حزب سیاسی را حاصل نماید.

ماده هفتم:

(۱) دفاتر مرکزی احزاب سیاسی در پایتخت جمهوری افغانستان میباشد.

(۲) دولت مکلف به تامین امنیت و مصونیت دفاتر احزاب سیاسی میباشد.

ماده هشتم:

احزاب سیاسی مکلف به رعایت و احترام دین مقدس اسلام و عنعنات مذهبی، ملی، تاریخی و فرهنگی کشور میباشند.

ماده نهم:

احزاب سیاسی مکلفند برنامه و اساسنامه خود را مطابق موازین ذیل عیار نمایند:

- (۱) دفاع از استقلال، حاکمیت ملی، تمامیت ارضی، رشد اجتماعی و اقتصادی کشور.
- (۲) اجتناب از مبارزه مسلحانه علیه حاکمیت دولتی و سایر احزاب سیاسی.
- (۳) بذل مساعی در راه تامین صلح سراسری در کشور، دفاع از صلح جهانی از طریق عدم تعقیب اهداف جنگ طلبانه.
- (۴) عدم پشتیبانی از استعمار جدید، صهیونیسم، تبعیض نژادی، اپارتاید و فاشیزم.
- (۵) رعایت اعلامیه جهانی حقوق بشر، اصول همزیستی مسالمت آمیز دوستی و همکاری با تمام مردمان صلح دوست جهان، پشتیبانی از سیاست عدم انسلاک.
- (۶) رعایت قوانین جمهوری افغانستان.

ماده دهم:

- (۱) برنامه حزب سیاسی براساس تعصب، تمایل به برتری قوم، قبیله، محل و ملیت تنظیم شده نمیتواند.
- (۲) نام، سمبول و شعار حزب سیاسی منحصر بر خصوصیات قوم، قبیله، محل و ملیت واحد بوده نمیتواند.

ماده یازدهم:

احزاب سیاسی در برابر قانون دارای حقوق و مکلفیت های مساوی میباشند.

فصل دوم

تاسیس، حقوق، مکلفیت و انحلال حزب سیاسی

ماده دوازدهم:

اتباع جمهوری افغانستان حق دارند مطابق احکام قانون اساسی و این قانون حزب سیاسی را تاسیس نمایند.

ماده سیزدهم:

(۱) حزب سیاسی کمتر از (۵۰۰) نفر تاسیس شده نمیتواند.

(۲) گروه موسسان که درخواست مبنی بر تاسیس حزب سیاسی را ارائه میدارد از (۳۰) نفر کمتر بوده نمیتواند.

ماده چهاردهم:

(۱) درخواست تاسیس حزب سیاسی توأم با طرح اساسنامه و برنامه توسط شورایی عالی ستره محکمه مورد بررسی قرار داده میشود.

(۲) شورایی عالی ستره محکمه مکلف است الی یک ماه در مورد قبول یا رد درخواست مندرج فقره (۱) این ماده تصمیم اتخاذ نمایند.

(۳) شورایی عالی ستره محکمه میتواند درخواست تاسیس حزب سیاسی را که با نظر داشت احکام این قانون ارایه نگردیده الی مدت یکماه با ذکر دلایل موجه رد نماید.

ماده پانزدهم:

حزب سیاسی بعد از کسب اجازه تاسیس مکلف است طی مدت یک ماه اساسنامه خویش را جهت ثبت به دارالانشای شورایی عالی ستره محکمه ارائه نماید.

ماده شانزدهم:

حزب سیاسی بعد از ثبت اساسنامه به دارالانشای شورایی عالی ستره محکمه به فعالیت آغاز مینماید.

ماده هفدهم:

طرز تاسیس، ثبت و انحلال حزب سیاسی توسط مقررره خاص تنظیم میگردد.

ماده هجدهم:

حزب سیاسی دارای حقوق ذیل میباشد:

(۱) فعالیت سیاسی مستقل.

(۲) اتخاذ سیاسی موقت یا دائمی با سایر احزاب سیاسی.

(۳) ابراز نظر آزاد و علنی، شفاهی یا تحریری در مورد مسایل سیاسی، اجتماعی، اقتصادی، و فرهنگی کشور مطابق احکام قانون.

(۴) تاسیس ارگان نشراتی مستقل یا استفاده از مطبوعات کشور به مصرف حزب سیاسی مطابق احکام قانون.

(۵) اجرای سایر حقوق مطابق اهداف و وظایف مندرج در اساسنامه حزب سیاسی در انطباق با قوانین جمهوری افغانستان.

ماده نهم:

حزب سیاسی دارای مکلفیت های ذیل میباشد:

(۱) رعایت احکام قانون اساسی و قوانین جمهوری افغانستان.

(۲) ارائه معلومات در مورد تعدیل برنامه و اساسنامه حزب سیاسی طی مدت ده روز بعد از تعدیل آن به ستره محکمه ج.ا.

(۳) اجتناب از تحقیر، توهین، تهدید، تخویف و ارتکاب اعمال خلاف موازین اخلاق عامه در برابر سایر احزاب سیاسی و اعضای آن.

ماده بیستم:

حزب سیاسی که مطابق احکام این قانون تاسیس میشود بدون مجوز قانونی و حکم محکمه ذیصلاح منحل شده نمیتواند.

فصل سوم

احکام نهایی

ماده بیست و یکم:

هر گاه درخواست تاسیس حزب سیاسی بنا بر موجودیت موانع قانونی قبول نگردد در صورت رفع موانع درخواست مجدد طبق احکام این قانون بعد از انقضای مدت یکسال ارائه شده میتواند.

ماده بیست و دوم:

(۱) نمایندگان گروه موسسان حزب سیاسی حین رسیده گی موضوع تاسیس حزب سیاسی و ثبت آن در ستره محکمه حق دارند در جلسه مربوط شرکت نموده توضیحات لازم را ارائه نمایند.

(۲) رهبران حزب سیاسی حین رسیده گی موضوع انحلال حزب سیاسی در ستره محکمه حق دارند در جلسه مربوط شرکت نموده دلایل خود را ارائه کنند.

ماده بیست و سوم:

(۱) این قانون بعد از توشیح نافذ بوده در جریده رسمی نشر گردد.

(۲) با انفاذ این قانون فرمان شماره (۱۲۳) مورخ ۱۳۶۶/۴/۱۱ هیات رئیسه شورای انقلابی جمهوری دموکراتیک افغانستان در باره تصویب قانون احزاب سیاسی و قانون مذکور منتشره جریده رسمی شماره (۶۴۱) مورخ ۱۳۶۶/۴/۲۵ و مصوبه به شماره (۱۳) مورخ ۱۳۶۶/۱۲/۲۸ شورای انقلابی ج.ا، در باره تعدیلات در قانون احزاب سیاسی منتشره جریده رسمی شماره (۶۶۸) مورخ ۳۱ جوزای ۱۳۶۷ ملغی میباشد.